

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/14052,Okreg-Rzeszowsko-Przemyski-Konfederacji-Polskiej-Niepodleglej.html>
2022-12-03, 03:44

Okręg Rzeszowsko-Przemyski Konfederacji Polskiej Niepodległej

Okręg Rzeszowsko-Przemyski Konfederacji Polskiej Niepodległej, w l. 1979-1980 struktury KPN na Podkarpaciu próbował zbudować Jan Ekiert. Dla Leszka Moczulskiego umieszczenie okręgu partii w Przemyśle było szczególnie ważne za względu na próby nawiązania stałego kontaktu z bp. Ignacym Tokarczukiem. Wiosną 1980 J. Ekiertowi udało się utworzyć niewielką grupę KPN w Przemyśle, został on pierwszym szefem Okręgu Rzeszowsko-Przemyskiego. Grupa przemyska prowadziła w Przemyśle i Medyce kolportaż wydawnictw KPN przywożonych z Krakowa i Warszawy, wydawała też własne pismo „Niepodległość” (do IX 1981 wyszły 2 n-ry). Była infiltrowana przez SB. Szczególnie wiele szkód poczynił Adam Szybiak, TW ps. Paweł, który przejmował dla SB znaczną część kolportowanych wydawnictw. Po wyjeździe J. Ekierta do Warszawy (IX/X 1980) "de facto" przejął on funkcję szefa okręgu. W okresie jawnej działalności „S” przemyska grupa KPN zwiększyła się, lecz w porównaniu ze strukturami „S” napływ nowych członków był niewielki. Podczas stanu wojennego działalność KPN w regionie zawieszono, a działacze utracili łączność z centralą w Warszawie. Jan Ekiert po wypuszczeniu z internowania wszedł do przemyskiej RKW (1982) jako członek KPN. Od połowy lat 80. zaczęły się ponownie tworzyć nieformalne grupy KPN. Pierwsza powstała 1985 (?) w Jarosławiu wokół Andrzeja Mazurkiewicza, studenta prawa KUL, zajmowała się głównie kolportażem wydawnictw podziemnych na terenie Jarosławia. Początkowo liczyła kilkanaście osób, później ich liczba zwiększyła się do 30. A. Mazurkiewicz nawiązał współpracę z RKW w Rzeszowie. Druga grupa powstała w Przeworsku i Przemyśle, wokół Andrzeja Zapałowskiego, studenta historii WSP w Krakowie. Początkowo miała charakter nieformalny, zajmowała się kolportażem wydawnictw w Przeworsku i Przemyśle. Oprócz tego działała jeszcze grupa Ryszarda Kury

w Mielcu, powiązana ze strukturami KPN w Krakowie. W 1988 nastąpiło połączenie tych trzech ośrodków, przystąpiono do odtwarzania struktury Okręgu Rzeszowsko-Przemyskiego. Jego przew. został A. Mazurkiewicz, zast. – A. Zapałowski. W VIII 1989 powstała grupa KPN w Rzeszowie, utworzona przez Krzysztofa Woźniaka i Dariusza Barana – studenta KUL, związanego z A. Mazurkiewiczem. W tym okresie powstały też grupy na terenie woj. krośnieńskiego. Ujawnienie KPN w regionie nastąpiło wiosną 1989. Członkowie partii weszli w skład KO jako działacze KPN. W wyborach parlamentarnych w 1989 Konfederacja nie wystawiła własnych kandydatów, poparto listę KO. Po wyborach nastąpiło otwarcie pierwszych biur KPN w Jarosławiu i Przemyślu, następnie utworzono biura w innych miastach regionu. Po ujawnieniu się struktur KPN powróciło do niej wielu dawnych działaczy z okresu jawnej działalności „S”, m.in.: Czesław Buksiński, Janusz Kurowski, Janina i Henryk Żołyńiakowie. 26 I 1990 KPN podjęła ogólnopolską akcję zajmowania siedzib Komitetów Wojewódzkich PZPR. W Rzeszowie próbowano zająć budynek KW PZPR wspólnie NZS, Ruchem Wolność i Pokój oraz z Międzynarodówką Anarchistyczną, ale akcja nie powiodła się. Prawdopodobnie spodziewano się próby zajęcia gmachu KW. Po interwencji służb porządkowych protest zakończono. W Przemyślu grupa członków KPN i FMW z Andrzejem Zapałowskim na czele zajęła siedzibę Partii. Doszło do kilkugodzinnej okupacji budynku, zakończonej porozumieniem, na mocy którego budynek przeszedł na własność publiczną.

Artur Brożyniak

[Region Południowo-Wschodni](#), [Region Rzeszów](#), [Rzeszów](#), [Przemyśl](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)